

Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad
Alexander Karbassi

Mottagare
Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remiss - Trafikverkets rapport: Regeringsuppdrag Utredning om förenklingar vid åtgärder på det nationella och regionala vägnätet.

Sammanfattning

- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) är av uppfattningen att föreslaget tillägg i väglagen medför ett stort behov av framtagande av handledning för ändamålet. Handledningen bör innefatta tydliga exempel på vilka åtgärder inom detaljplan som kan vara föremål för undantag från vägplan enligt § 10 väglagen. Mer därtill bör handledningen klargöra vilka utredningar rörande statlig väg som förväntas tas fram i samband med detaljplanearbetet.
- För att föreslaget tillägg av § 10 väglagen skall innebära en reell tidsvinst i den samlade planprocessen, är det avgörande att Trafikverket omhändertar frågan om resurssättning vad gäller både granskning och sedermera genomförande.
- SKR vill tydliggöra att förordad förändring av väglagen på intet sätt får resultera i utökade plankostnader kopplat till statlig väg, jämfört med hur situationen ser ut idag.

Sveriges Kommuner och Regioners synpunkter

Allmänna synpunkter:

Rubricerat ärende har till SKR inkommit för synpunkter.

Utredningen är överlag väl genomarbetad och påvisar tydligt hur det är möjligt att genom justeringar i väglagen, åstadkomma vinster vad gäller både tid och förutsägbarhet i samband med planläggning av statlig

väginfrastruktur. För att realisera en god utkomst av förslaget är det viktigt att det arbetas vidare med stödmaterial/handledning som tydliggör när det är möjligt att tillämpa undantag från normal procedur rörande vägplan.

Planläggande kommuner ska i ett tidigt skede i planprocessen kunna känna sig säkra på när det kan vara aktuellt att planlägga en statlig väg och när det är bättre att undanta den statliga infrastrukturen. För att föregående ska kunna uppfyllas, är det avgörande att Trafikverket möter upp kommunernas arbete i början av planprocessen med erforderliga resurser för ändamålet.

Behov av handledning

Slopandet av dubbla planprocesser i enlighet med utredningens förslag, har goda förutsättningar att resultera i en samhällelig tidsvinst, förutsatt att spelreglerna blir tydliga. Trafikverket behöver framta en handledning som tydligt åskådliggör och även exemplifierar vilka åtgärder som kan vara föremål för att undantas från vägplan. I handledningen bör det också framgå vilka utredningar som ska tas fram för olika åtgärder kopplade till lokal trafikpåverkan. Oklarheter riskerar sena omtag, vilket i sin tur kan innebära fördröjningar och försenade detaljplanprocesser.

En gedigen och väl utformad handledning är också viktig i hänseendet att det kan bidra till likriktighet över landet vad gäller bedömning av olika detaljplaneförslag. Det är viktigt att spelplanen är rättvis och att kommuner kan förvänta sig en likvärd bedömning oavsett vilken Trafikverksregion som är medpart i planeringen.

Resurssättning

SKR bedömer att utredningens förslag om möjlighet att tillämpa § 10 väglagen för vissa mindre åtgärder, kommer att kräva ett utökat och fördjupat samarbete mellan planläggande kommuner och Trafikverket. I stycket ”6.3 Praktisk tillämpning av förslaget” framförs att Trafikverket och berörd kommun ska teckna avsiktsförklaring i ett tidigt skede, före att detaljplanen ställs ut för samråd. Mer därtill går det att utläsa att Trafikverket efter tecknad avsiktsförklaring, skyndsamt ska påbörja en projektering av åtgärden. Föregående ställer höga krav på kommunen, som behöver klara ut flertalet planfrågor tidigt, samtidigt som det också ställer stora krav på Trafikverket att avsätta resurser i ett tidigt skede.

För att åstadkomma de önskade tidsvinster som föreslås i utredningen, behöver Trafikverket ta sitt ansvar som samarbets- och förhandlingspart i arbetet med kommunerna detaljplanearbete. Förutom resurser till att granska detaljplaner måste Trafikverket i tidiga skeden tillsätta personella resurser för att omhänderta projekten för genomförande. Om aktuellt projektet istället kan ske genom så kallat bevakningsuppdrag ska detta så

snabbt som möjligt aviseras till berörd kommun. För att inte försena detaljplaneprocessen, som också inrymmer andra frågor än statlig väg, är det helt avgörande att få ett snabbt och tydligt besked av Trafikverket angående den statliga infrastrukturen.

I dagsläget upplever vissa planupprättare av länsplan för transportinfrastruktur, att det saknas resurser hos Trafikverket att genomföra det som finns angivet i länsplanerna. Framdriften är inte tillräckligt hög och medlen hinner ibland inte förbrukas. SKR vill tydliggöra att det är viktigt att denna utrednings förslag inte tarvar resurser från länsplanerna utan istället påvisar behovet av utökade resurser hos Trafikverket för både genomförande av investeringsplanerna samt eventuellt nytt uppdrag att genomföra åtgärder planlagda i detaljplan. Trafikverkets uppdrag att genomföra investeringsplanerna skulle kunna kompletteras med ett uppdrag att också genomföra åtgärder som inryms i § 10 väglagen.

Kostnader

Det är viktigt att det inte styrs över nya kostnader på kommuner i samband med att prövningen i vissa fall kan ske i plan- och bygglagen istället för väglagen. Förslaget om avsiktsförklaring är bra och bör kunna klara ut de ekonomiska frågorna i planprocessens början. SKR håller med om att förslaget bör utvärderas efter en tid, för att utröna om förändringen fått önskade effekter.

Sveriges Kommuner och Regioner

Palle Lundberg
Verkställande direktör

Ola Odebäck
T.f. Avdelningschef